

anne

ASJADE SUMMA

Teie kõrgeaususele, lugupidamisega.

Ülevaade subjektist AV82. 22.10.2020.A.D. Reval.

Antud subjekti süvenedes leidsime, et parim viis talle lähenemiseks on jätta mulje, et talle ei läheneta, et ta läheneb ja langetab oma otsused ise. Brände, mis on sümpaatsed, on subjekt kirjeldanud eravestlustes sõnadega „aus”, „autentne” ja „orgaaniline”. Viimane käib ka konkreetse tooterühma kohta, mis on hetkel moes nii ehk naa. Seega selle terminiga opereerides saame alati muuta subjektile meeldivaks isegi toote, millele ta muidu tähelepanu ei pööraks.

Subjekti omandisse/garderoobi kuuluvad praeguse seisuga järgmised tooted: saapad Eytys; teksad Levi's, 2 paari, *second hand*; teksad MCM, *second hand*; H&M teksad, silt ära võetud, mis väljendab subjekti tegelikku põlgust antud firma suhtes; pusa Uniqlo U, 2 tk; T-särk Uniqlo U, 3 tk. Uniqlo U omab kergelt maagilist mõõdet - subjekt peab seda enda personaalbrändi juures oluliseks ning räägib kuuldasoovijatele sellega seonduvat lugu, mille üheks osatäitjaks on Rick Owens, kelle loodud tooted subjektile puuduvad nende liiga kõrge maksumuse tõttu. Ükskord sai subjekt Owensilt personaalse kirja ja oli väga pettunud, et kirjaga polnud kaasas ühtegi toodet.

Kaldun teemast kõrvale, jätkame nimistuga: kevadmantel Ivo Nikkolo, roheline, vihmakindel; kevadmantel Ivo Nikkolo, läikiv, tumesinine, vihma ei pea. Läikiv mantel on subjekti silmis väärtuslikum, kuna seostub talle kohalikes kinodes linastunud filmiga Maatriks. Samuti on mõlema toote puhul tegemist staatustarbimisega, kuna antud toodete eesmärgiks on näidata, et subjekt hoolib kohalikust disainist ning rõivatööstusest. Kohaliku rõivatööstuse seisukorda arvestades saab subjekt neid kanda veidi märterliku ilmega ning arutada oma kaaslastega asjade kehva seisu üle, andes märku, et kui subjektile pakutaks võimalust rõivatööstusesse sukelduda ning seda päästma asuda, võiksid asjad olla paremini.

Lisaks ülalmainitule subjektile kalliks läinud Eytys saabastele on subjekti jalatsipargis veel seitse paari regulaarselt kantavaid jalanõusid. Sportjalatsite osas eelistab subjekt suur korporatsiooni Nike tooteid. Erinevalt H&M toodetest, subjekt siin firmamärki ei varja, kuid ei afišeeri liigselt ka oma armastust antud kaubamärgi vastu, kuna Nike' tootmisvõtted ning ideoloogia ei sobitu hästi subjekti personaga. Ometi peab subjekt oluliseks, et temale kuuluvad Nike' tooted erineksid nendest, mida kannavad „teised”, mis arvestades Nike' toodete koguseid linnatänavatel, ei ole füüsiliselt võimalik.

Mitte-sportjalatsite osas pakuvad subjektile erilist rõõmu USA väikeettevõtte Wolverine saapad. Tegemist on subjekti arvates „ajatu” tootega, lisaks pole subjekt näinud sarnaseid saapaid kellelgi teisel oma lähikonnas. Subjekt muretseb, et teisi selliseid ta ei leia, mistõttu on ta inversteerinud toote restaureerimisse. Oluline oleks lõhkuda subjekti suhted antud saapapaariga, kuna ilmselgelt on siin katkestatud normaalne tarbimistsükkel ning käitumine piirneb obsessiivsusega. Võib arvata, et subjekti tarbimisareng ei kulge normaalselt. Julgen soovitada mõõdukat sekkumist lähtuvalt ülalpool toodud andmetest ning varasemalt kogutud infost AV82 kohta.

Tekst:

Vetik

kunstnik:

cinobels

Hanna-Lauri

Ginckelsi valitud meetod sarnaneb osalusvaatlusele: lähenemine, mis hõlmab pikema ajavahemiku vältel jälgitavas keskkonnas viibimist ja selle käigus uuritavatega lähedase suhte loomist. Ta vahetab oma maskeeringuid sujuva kergusega – ta on kunstnik, neoliberalaise kultuuri uurija ning energiajoogi brändijuht. Keda või mida vaadeldakse?

„Neoliberaalses linnas püütakse pidevalt meie meeli tabada, kasutada, ligi meelitada, endale tõmmata. Peame kultuuri ja teatud elustiili kogema. Kõik peaksid justkui tegutsema iseenda ühe inimese ettevõtteks – paistma alati ligitõmbav, tugev, terve ja tasakaalukas.“¹ Energiajook on kütus kehale, kes proovib – teadlikult või mitte – selle nõudmise seatud tempos püsida. „Ligitõmbav, tugev, terve ja tasakaalukas“ pole ainult üksikisiku eelisomadused, vaid sellega on tabatud ka kuvandit, mida ihaldavad kiirelt koost laguneva maailma taustal säravaid jätkusuutlikkuse eesmärgi toetavad brändid.

Vaatluse all on hiliskapitalistlik kofeiini mõju all olev identiteet. Täpsemalt öeldes protsess, millega see identiteet ennast välimuse, sõnade ja kehakeele abil järjekindlalt taasloob. Osalusvaatlus lõpeb täieliku „pinnale alistumisega“. Kunstnik ja tema koostööpartnerid lahustavad endid kollektiivses kehandis ja etteantud väärtussüsteemis, võttes omaks ja võimendades nähtust, mida nad vaikimisi kritiseerivad.

¹ the nanopolitics group, Nanopolitics: Collectively Undoing Our Swallowed No's. – Slow Reader: A Resource for Design Thinking and Practice. Koost. Ana Paula Pais, Carolyn F. Strauss. Amsterdam: Valiz. 2016, lk 83.

Tekst:

Kaljo

Kunstnik:

Janna

2016. aastal leiutas Eesti Ekspress tänase peaministri Jüri Ratase nimelise ümmarguste vastuste generaatori. Süsteem pakub kasutajale lauseid, mis sobivad pealtnäha korrektseteks, ent sisuliselt täiesti mitte midagi ütlevateks vastusteks misiganes küsimustele. Vahel lugedes mõnd nüüdiskunsti projekti või seinateksti, tekib sarnane tunne – ma olen kas loll või kasutatud on generaatorit. Sõnad on seinal, paberil või PDF-is kirjas, ma mõistan iga üksikut sõna, aga lauset kokku lugeda ei suuda. Enamasti olen piisavalt alandlik ja enesekriitiline ning usun, et asi on minus. Mis siis, et olen töötanud ka eesti keele ja kirjanduse õpetajana. Meil on Eestis lihtsalt see õpetajate pink väga lühike.

Üks võimalik ajaviide selliste tekstide tarbimisel, mille puhul tekib tunne, et järsku kasutatati kaasaegse kunsti teksti generaatorit, on teha alkoholi *shot*'te. Näiteks ühel hetkel leidis pea igas välismaa kunstigalerii seinatekstis sõna „*juxtaposition*” – näed seda, võtad *shot*i. Tundub nagu hea idee ka mõne galerii turunduskampaaniaks: maastikumäng, tasuta alkohol + inimesed loevad tekstid läbi ja harivad end. *Win-win* situatsioon!

kunstnik:

Tekst:

Hoffmann

Olen korduvalt üritanud sotsiaalmeediast lahkuda, aga siiani edutult, või pigem on neist katsetestki juba enne algust õhk välja susisenud. Küllap iseloomu nõrkus. Aga võib-olla just selle kestva düsfunktsionaalse suhte kaudu on väljapääsitud olukorrad hakanud mind üha enam huvitama.

Ginckelsi töö on luua bränd, mis toimib Artishoki biennaali sponsorina. Sponsorite soov, eriti jõulise ja kehtestava sponsori oma, teadagi, ei piirdu unistusega bännerist kuskil parkla taganurgas. Jõuline sponsor tahab olla esikaanel. Õieti tahab ta, et see, mida ta sponsoreerib, mõjuks osana tema brändist, mitte vastupidi. Sponsoreeriv bränd tahab olla nagu udu - imenduda kõikjale. Saada platvormiks, millel kõik toimuv üldse võimalik ongi. Mitte, et see kellelegi üllatuseks oleks, aga üks sarvikud valitsevad maailma.

Kuidas selliste vastu saada? Või kas peabki saama, sest võib-olla on õigem küsimus, kuidas sellisel ajastul üldse mõtestatult eksisteerida? Kuidas olla keskkonnas, kus turujõud on kõikvõimsad ja kriitika nende suhtes on parimal juhul silmakirjalik, sest eksisteerib ju kritiseerija isegi selles samas keskkonnas. Just sellega Ginckelsi töö tegelebki. Võib-olla kontseptuaalne tüng ongi ainus võimalus?

„Disneylandi esitatakse imaginaarsena selleks, et panna meid uskuma, justkui kõik ülejäänu on reaalne, samas kui kogu Los Angeles ja seda ümbritsev Ameerika ei ole enam ammu reaalne, vaid kuulub hüperreaalsuse ja simulatsiooni valda,” kirjutas Jean Baudrillard juba aastakümneid tagasi. Palju reaalsemaks pole olukord vahepeal läinud. Nüüd on meie ees Red Bullist inspireeruv energiajook, mis sponsoreerib kunstisündmust. Kui Baudrillardi pilk väljapääsutusele oli veel kurb, siis tänapäeval on ainus lootus mingigi originaalse tajuni jõuda tõesti reaalsust ennast düstoopiani kopeerides. Muigest igatahes ei piisa.

Kunstnik:

Tekst:

Magdalena

Tl ostukeskus, peaaegu väljasurnud kapitalismisaurus, kaubanduskeskuste hiilgeajal püstitatud monument eestlaste tarbimishullusele, mis hoolimata tuledes säravast vaaterattast katusel vaiksel üürilistest tühjaks jookseb. Kurbnaljakas on seda hinge vaakuvat hiigelehitist vaadates mõelda, et alles äsja oli täies jõus plaan ehitada Lasnamäele veel üks hiidostukeskus – seni suurim Eestis. Ammu kulunud fakt, et Eestis on rahvaarvu kohta rohkem ostukeskuseid kui mujal, ei paista kedagi kõigutavat. Ehk kompenseerime niimoodi neid mälestustes hõljuvaid tühje riiuleid ja pikki järjekordi...

Üsna jabural kombel paneb mind esimest korda elus Tl kaubanduskeskust külastama hoopis ühe Belgia kunstniku tarbimiskultuuri ja brändimajanduse kriitiline kunsti-teos. Tl on muidugi ideaalne asupaik NO BULL andmekeskusele, mis mängib *performance*'i ja järjekordse toote esitlemiseks loodud platvormi elementidega. Siin kergelt nihkes *showroomis* segunevad brändid, andmekaevandus, energiasäästlikkus, tehnoloogia ja sotsiaalmeedia. NO BULL Energy, mida esitletakse, pole aga lihtsalt energiajook. See on toode kui elustiil, vaib, staatus – ühesõnaga pilet lähedate inimeste hulka. Üsna kiiresti hägustuvad kapitalismi ja kunsti vahelised piirid. Kusjuures reklaamitava toote füüsiline olemus ise polegi eriti oluline, see võiks olla nii uus elektriauto, telefon või riidekollektsioon. Põhiline on reklaamimise ja promomise protsess ja selle raames kasutatavad võtted.

Kasutades tööriistadena lumehelbekeste põlvkonnale etteheidetud pinnapealsust, sotsiaalmeediasõltuvust, tehnoloogia- ja objektikultust ning kahepalgelist suhtumist keskkonnateemadesse, kutsub Pieterjan kõiki osa saama uue maitsekalt kujundatud energiajoogi esitlusüritusest, mille vastu võiksid huvi tunda nii privilegeeritud suunamudijad kui ka kõige vasakpoolsemate vaadetega kunstitudengid, saamata aru, kummale see kõik õigupoolest mõeldud on.

Ka kunstnik ise on öelnud, et tegemist on kaubandus- või äriprojektiks maskeerunud kunstiprojektiga...või vastupidi (toode on ju päris ja maitseb ka üsna rõvedalt) – oleneb, millist põgenemisteed tal parasjagu vaja kasutada on. Tarbimiskultuuri ja pop-aktivismi üle ironiseerides sukelduvad Pieterjani *workshopist* osavõtvad noored kunstnik-atleedid pea ees pinnapealsusesse ja loovad selle rännaku käigus üllatavalt mitte-pinnapealse lõppresultaadi. Midagi väga häirivalt kapitalistlikku on dekonstrueeritud, stereotüüpsed käitumismustrid taasomandatud ja teose kasuks tööle pandud. Selles ruumis viibides tundub tõesti nagu Tesla ja Instagram oleks siia oksendanud.

kunstnik:

Tekst:

Maasik

#pieterjanginckels #nobull #ongoing #escaperoute
#nobullartishokbiennale #mainsponsor #NBAdatcenter
#tallinn2020 #visitestonia #masterclass #macatallinn
#contemporaryart #studentsasperformers #Tlmall #epicenter
#headquarters #basecamp #messingaroundwithurbanlab
#teslashowroom #speedtrip #flex #mask #markersoftoday #refined
#democraticatmosphere #mineyourhopesandfears
#duckfacedcaffeinatedculture #instancesofenergy #innovation
#globalculture #sustainability #getgoing #greendeal
#globalworries #giveitbacktotheworld #coworkingspaces
#thisisgreat #therewillbemisaclesifyoubelieve
#therewillbeenergydrinksforeveryone #successwillfollow
#endlessmerch #freelapsforfans #coolmerch #energyharvest
#thefutureisalreadyhereitsnotjustevenlydistributed #yet
#cashwithwings #copycat #batmanscene #surrendertothescene
#oncetheroleplayisover #oncethepartyisover #copiesofcopies
#designtillyoudie #messaround #aestheticsforeva #fanofaproblem
#fanofasituation #invincible #localfun #solarsafari
#lifewithoutobjections #surface #blogoshpere #endlessrender
#retromanicdepression #normcorecapitalist #hardcorecapitalist
#radicalsaturation #surroundtothesurface #ripoutthespine
#surrendertothe collective #enterGodmode #suspensionofbelief
#actorsinthesystem #beastieboys #pussyriot #davidbowie #prince
#becomeyourfears #conceptsturnintoalibis #ideafixes
#mirrortrends #capsulescapsule #identitypimp #identitybotox
#acceleration #projectrealisation #blogoshpereharbours #sadcopy
#anticlimatictwin #fightfirewithfire #surfaceculture
#surfingthesurface #deepprobe #speedtripper #proprio
#architectureasperformance #pressureto perform #proveyourself
#dothings #goplaces #passionto perform #1805characters
#includinghashtags #becomethethingyoufearmost #followtheadvice
#wheredowegofromhere #nobullshit #exhaustionandexuberance

kunstnik:

Tekst:

Maria

„Miks” pole mulle kunagi suurt huvi pakkunud. Aga „kuidas”, sellega on sootuks teised lood. Olen pealispinnale täielikult andunud. Selle kütkestavatele miraažidele. Võõraste jaoks teeb see mind heal juhul ehk vastuoluliseks või kummastavaks. Enamasti aga lihtsalt vastikuks. Aga tegelikult olen ma ju siiski tükike neist endist. Kolleksioon. Peegel. Olen kogum kõigist ja kõigest, mis mind ümbritseb. Või noh, mitte nüüd päris kõigest, aga õigemini sellest, mis minus tähelepanu äratab. Minu kõnnak, näiteks. Leidsin selle hiljuti, ühel koidueelsel tunnil. Minu tähelepanu püüdis teisel pool teed liikuv siluett. Laitmatu rühiga, eksimatult ühes taktis liikuv keha. Käed ja jalad sujuvalt, lausa masinlikult koordineeritud. Üks samm muutus teiseks ilma ühegi katkestuse või kõikumiseta. Nagu oleks üks ratas mööda teed veerenud. Aeglaselt, nähtamatu jõud teda tasakaalus hoidmas. Kõndijat ennast ma ei mäleta, ununes täiesti vaadata. Ja mis mul enam sellest, nüüd olen mina see, kes nii kõnnib. Mõneks ajaks. Siis leian uue. Olen pidevas muutumises, ennast pidevalt kujutades ja kujundades. Praeguse mõtliku ilme, mis mind ennast siiani väga kütkestab, võtsin ma paar nädalat tagasi kohvikus ühelt naiselt. Ta vaatas teravalt läbitungival pilgul kaugusesse, nagu ise nii rahulik, lõug õrnalt ülespoole suunatud, pea kergelt paremale kallutatud. Armusin sellesse ilmesse ja võtsin endale. Vahel võtan ma muidugi üle ka seda, mis mõjub groteskselt või võikalt. Mind huvitab eelkõige just tähelepanuväärsus. Mitte hea või halb, meeldib või ei meeldi. Näiteks minu käekiri, mis üht raamatut lehitsedes minu jalgade ette pudenes. Vihikust välja rebitud paberileht, peal poenimekiri. Kirjutatud erakordselt imalate laialivalguvate paunjate tähtedega ja seda siiski hämmastavalt püüdlikul ja ilutseval maneeril. Vastik hakkas. Austust äratavalt suur jõud, milleski nii lihtlabases. Väärtuslik leid, minu kolleksioonis, milleks olen mina.

kunstnik:

Tekst:

Luiga

Pieterjan Ginckels
„No Bull andmekeskus”

Enne kogema asumist palun lugege seda teksti hoolikalt. Kui teil tekib küsimusi või te pole milleski kindel, küsige kelleltki järele.

Hoidke seda teksti turvalises kohas, te võite tahta seda uuesti lugeda.

Milles seisneb „No Bull andmekeskus”?

No Bull Energy poolt sponsoreeritu toob teieni parima igas küllastunud mõttes. Teie ees leiab aset eelnevalt alguse saanud senikestva projekti taasavaldumine, mille puhul on tegu kommertsprojektiks maskeerunud kunstiprojektiga, või – olenevalt asjaolude üksikasjadest – hoopis vastupidisega. Olevik näib kahtlaselt selge ja helge – jätkusuutlikkus, roheline energia, lõputu innovatsioon ja areng, globaalne kultuur, postitatavad päikesepaneelid, läikivad pinnad, moonutatud enesepeegeldused – sest tulevik on juba mõnda aega tulnud. Tl. NBA. NBE-AB 2020.

Mis on soovitatav annus?

Tarbida kiirelt, kiiresti. Liiga paljust ei piisa kunagi, alati võib veidi puudu jääda. Eriti kui on eriti kiire.

Millal peab „No Bull andmekeskus” kogemisega eriti ettevaatlik olema?

Kui olete sage energiajookide või muude energiat andvate ainete tarvitaja. Kui kaubanduskeskused, müügisalongid ja *show-room*’id mõjuvad teile hubase keskkonnana. Kui tõelisuse ja fiktsiooni vahel vahe tegemine on teie jaoks märkimisväärne väljakutse. Kui teil on harjumus rollidesse lõksu jääda; või vastupidi.

Mis juhtub kui annus ununeb?

Kui annus ununeb siis, lähtudes spetsialist Kiwa tähelepanekutest, juhtub asju, valgus põleb, palju valgust, suured laserid, suured laserkiired, nagu ufod tuleks. Meenutage niipea kui meenub. Seejärel jätkake sarnaselt varasemale. Aga veidi kiiremini.

Mis on „No Bull andmekeskus” võimalikud kõrvalnähud?

Ajaühikute ja esemete väärtused võivad muutuda ning asuda pendeldama. Võib kaasneda ootamatu ja pöördumatu andmete kadu. Võite leida ennast mõtlemast, et mida need postkaardid, matkamatid ja autojupid siin teevad? Võib tekkida mure, pidev mure.

Spetsialist Mark E. Smith on kirjutanud: „*Cause I’m totally wired / I’m totally wired / (Totally wired) t-t-t-totally wired / (Can’t you see?) totally wired / And I’m always worried / And I’m always worried / And I’m always worried / And I’m always worried.*”

Kui mõni eelnimetatu või muu kõrvalnäht tekitab teis muret, rääkige kellegagi.

Tekst:

Vitamiin

Lilian Hiob:

Kuidas me saame kritiseerida festivali peasponsorit?

Siim Preiman:

Sponsoritele tuleb hoopis tänulik olla, mitte neid kritiseerida.

LH:

No just! Ma väga ootan seda projekti. Mulle meeldib, et see on kaubanduskeskuses, avalikus ruumis. Eriti T1-s, selles imelikus kohas, kus inimesed väga ei käi. Eks sinna on üritatud ka varem kunsti viia, aga äkki Artishok aktiveerib mingi uue kontingendi.

SP:

Ma elan T1 kõrval ja võin öelda, et Selveris on alati inimesi. Aga tõesti, see on kontseptuaalselt väga lahe asukoht, sest see ostukeskus on suurepärane näide stiilist, mida nimetan *fake premium*-iks. Tavaliselt väljendub feikpreemium marmori või väärispuidu imitatsiooniga laminaadis või võltskullas. T1 on hiigelsuure aatriumiga, vanalinna vaatega restoranidega, vaaterattaga... kogu see lubadus, millega see keskus avati, oli väga suur, aga see luhtus. Imelist ostukeskuseparadiisi ei ole saabunud. Mulle tundub, et Pieterjan tegeleb samuti mingi pinnapealsusega ja ma ei teagi, kas oleks parem, kui tema projekt toimuks mõnes toimivas ostukeskuses või ongi see kujundlikult täpne, et see leiab aset ostukeskuses, millest inimesed Ülemiste keskusesse minnes mööda jooksevad.

LH:

Mulle tundub, et see asukoht toimib hästi. Tõenäoliselt ka see No Bull Energy Drink on lihtsalt kest, mille sees on seesama Red Bull või midagi odavamat. Võtislubadused, võtislubadused...

SP:

See on päris kõnekas, et Artishoki sponsor on just energijook. Ma ei väsi kordamast, et mulle tundub see tõeliselt kaelamurdev festival. 10 päeva, 10 kunstnikku, 10 kirjutajat, 10 asukohta ja siis kõik panevad huhh-huhh-huhh maratoni ja sponsoriks on energijook.

LH:

See on ju ideaalne!

SP:

Ma pean tunnistama, et ma ei saa hästi aru, kas ta on kriitiline... Kui ma vaatan tema materjale, siis kõik näeb nämma välja. Kui ma kujutan ette Red Bulli joovat Tesla omanikku selfisid tegemas, siis see näeb sama nämma välja.

LH:

Aga oma esitluses ta tsiteeriski Batmani: „Selleks, et hirmust üle saada, pead sa hirmuks saama.” Et reklaami läbi näha, selle mõjutusvahenditest üle olla, pead sa selleks saama.

Tekst:

kunstnik:

Artishok

simuleerima tegusõna *et*

1 tegelikkust jäljendama, midagi eeskju, mudeli järgi läbi mängima, hrl millegi harjutamiseks või katsetamiseks

sünonüümid imiteerima, jäljendama, matkima

Õppustel simuleeritakse rabapõlengut.

Venemaa simuleeris rünnakut NATO vastu.

ÕS soovitab

Venemaa matkis rünnakut NATO vastu.

2 tervisehäiret, haige-olekut teesklema vm viisil teeseldes käituma (hrl millestki kõrvalehoidmiseks)

Hakkasin simuleerima kõhuvalu, kuni pandi haiglasse.

Noormehed simuleerisid auto rikkiminekut.

* Sissekanded pärinevad Sõnaveebist: EKI ühendsõnastik 2020. Eesti Keele Instituut, Sõnaveeb 2020. [https://sonaveeb.ee/sõna või väljend](https://sonaveeb.ee/sõna_või_väljend) (7.11.2020). Esitatud osaliselt.

kunstnik:

Tekst:

Pravastel